

Bruselj, 21. november 2023
(OR. en)

15676/23

DEVGEN 210
NDICI 30
ACP 117
RELEX 1348
FIN 1192

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	21. november 2023
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	13420/23
Zadeva:	Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 14/2023 o načrtovanju programov Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa – sklepi Sveta (21. november 2023)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o posebnem poročilu Evropskega računskega sodišča št. 14/2023 o načrtovanju programov Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, ki jih je Svet sprejel na 3985. seji 21. novembra 2023.

Sklepi Sveta o Posebnem poročilu Evropskega računskega sodišča št. 14/2023 o načrtovanje programov Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa

1. Svet pozdravlja Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 14/2023 o načrtovanju programov Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (NDICI – Globalna Evropa). Pozdravlja zlasti ugotovitve in priporočila Računskega sodišča. Posebno poročilo je pomemben prispevek k postopkom vmesne ocene in vmesnega pregleda instrumenta NDICI – Globalna Evropa.
2. Programi za NDICI – Globalna Evropa so oblikovani v skladu z načeli programskega načrtovanja iz členov 12, 13 in 19 Uredbe (EU) 2021/947 (v nadaljnjem besedilu: uredba NDICI – Globalna Evropa). Na podlagi teh načel so bila določena konkretna prednostna področja, sektorji ukrepanja, specifični cilji, pričakovani rezultati in okvirne dodelitve za ukrepe EU na državni, večdržavni, regionalni in svetovni ravni, s katerimi naj bi utrdili trajnostni razvoj. Svet se seznanja z ugotovitvijo iz Posebnega poročila, da službe Komisije in ESZD uporabljajo različni metodologiji za dodeljevanje finančnih sredstev za programe za države sosedstva in zunaj sosedstva.
3. V zvezi s tem je Svet zadovoljen, da se je programsko načrtovanje za veliko večino načrtovanih programskih dokumentov zaključilo v manj kot šest mesecih po sprejetju uredbe NDICI – Globalna Evropa in z njo povezanega delegiranega akta. Tako je bilo mogoče hitro izvršiti proračun in nemoteno nadaljevati sodelovanje EU s partnerskimi državami in regijami, tudi prek tematskih programov.

4. Svet poudarja, da smo na svetovni ravni od zaključka programskega načrtovanja večletnih okvirnih programov NDICI – Globalna Evropa doživeli vrsto medsebojno prepletenih kriz, med katerimi so tudi vojna agresija Rusije proti Ukrajini in posledice pandemije COVID-19. Te številne krize slabijo zmogljivosti partnerskih držav za reševanje trdovratnih izzivov, kot so revščina, podnebne spremembe in degradacija okolja, konflikti, neustrezna prehranska varnost, vse večja neenakost in upad gospodarske rasti, kar prinaša resne posledice za migracije in prisilno razseljevanje. Izvajanje Agende 2030 in njenih ciljev trajnostnega razvoja je na polovici obdobja, v katerem naj bi bili izpeljani, ogroženo, zlasti v partnerskih državah, v katerih so razmere najmanj stabilne. EU bo lahko z izvajanjem instrumenta NDICI – Globalna Evropa v duhu Ekipe Evropa na podlagi postopka programskega načrtovanja, zaključenega leta 2021, hkrati obravnavala geopolitične izzive ter upoštevala prednostne naloge razvoja in potrebe partnerskih držav.
5. Svet ponovno poudarja, da si EU prizadeva za strateško in enakopravno sodelovanje s partnerskimi državami, ki bo potekalo v dialogu z več deležniki na podlagi načela „politika na prvem mestu“, ter za oblikovanje trdnih in vzajemno koristnih partnerstev, utemeljenih na skupnih vrednotah, skupnih interesih, skupnih političnih prednostnih nalogah in sprejemanju odgovornosti za ukrepe na lokalni ravni. Svet poudarja, da mora razvojno sodelovanje EU s partnerskimi državami postati še bolj učinkovito in pregledno ter imeti še večji učinek.
6. Svet pozdravlja zaključek Računskega sodišča, da so službe Komisije in ESZD pripravili celovite geografske programe, s katerimi so se obravnavale najrazličnejše potrebe partnerskih držav in prednostne naloge EU. Zadovoljen je tudi z ugotovitvijo, da so bila posvetovanja izpeljana s širokim krogom deležnikov, bila vključujoča in celovita ter pozneje upoštevana pri izbiri prednostnih področij za sodelovanje in partnerstva. Službe Komisije, ESZD in države članice poziva, naj izboljšajo usklajevanje med delegacijami EU in veleposlaništvu držav članic v partnerskih državah, ki bo presegalo golo izmenjavo informacij in potekalo še bolj v skladu s pristopom Ekipe Evropa ter z usklajenim skupnim ukrepanjem. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti vključitvi držav članic z nerezidenčnimi veleposlaništvu.

7. Svet se seznanja z ugotovitvijo Računskega sodišča, da je število skupnih programskih strategij še vedno nizko in da cilj iz uredbe NDICI – Globalna Evropa, da naj bo skupno programsko načrtovanje prednostni pristop k programskem načrtovanju v posameznih državah, še ni bil dosežen, saj se je pozornost preusmerila na pobude Ekipe Evropa. V zvezi s tem Svet poziva Komisijo, naj tudi v prihodnje redno evidentira dejavnosti skupnega programskega načrtovanja. Zaveda se tudi, da pristop Ekipe Evropa in pobude Ekipe Evropa bistveno prispevajo k uresničevanju načela boljšega skupnega sodelovanja pri razvojnem sodelovanju EU.
8. Svet zlasti pozdravlja priporočilo Računskega sodišča, da je treba izboljšati metodologijo za dodeljevanje sredstev državam sosedstva, in priznava pomen nadaljnjega dokumentiranja in dosledne uporabe metodologije za dodeljevanje sredstev pri programih za države zunaj sosedstva. Svet poudarja pomen regionalnega povezovanja in učinek vključujočih regionalnih večletnih okvirnih programov. Službe Komisije in ESZD poziva, naj ta priporočila upoštevajo pri vmesnem pregleda instrumenta NDICI – Globalna Evropa ter pripravijo dovolj standardizirano, primerljivo, pregledno in dobro dokumentirano metodologijo za dodeljevanje sredstev za naslednje programsko načrtovanje. Svet poziva službe Komisije in ESZD, naj preverijo področja, ki bi jih bilo mogoče še bolj standardizirati. Opozarja tudi, da je treba čim bolj zmanjšati metodološke razlike med regijami na podlagi ustreznih političnih ocen ter v skladu z ustreznimi pravnimi določbami.
9. Svet opozarja na posebno naravo partnerstev z državami sosedstva v skladu z načelom diferenciacije v evropski sosedski politiki, iz česar izhajajo tudi različna merila za dodelitev sredstev v instrumentu NDICI – Globalna Evropa. To zajema kvantitativne in kvalitativne kazalnike, vključno z zavezanostjo reformam in stopnjo ambicioznosti partnerstev z EU.
10. Svet pozdravlja uvedbo okvira za rezultate Globalna Evropa kot ključnega orodja za spremljanje, ki EU omogoča poročanje o zbirnih rezultatih, doseženih na ravni NDICI – Globalna Evropa. Komisijo spodbuja, naj nadaljuje delo za opredelitev ključnih kazalnikov, izhodišč in ciljev, ter poudarja, je treba zbirne rezultate redno predstavljati ustreznim delovnim skupinam Sveta.

11. Svet pozdravlja priporočilo Računskega sodišča glede okrepitve spremljanja na podlagi rezultatov. Komisijo poziva, naj še bolj poenostavi kazalnike in poskrbi za njihovo dosledno uporabo, da bi – tudi državam članicam – olajšala združevanje podatkov. Seznaja se z ugotovitvijo, da so se v vseh sprejetih večletnih okvirnih programih uporabljali poslovni kazalniki, vendar v več kot 20 % primerov ni bilo jasnih izhodiščnih vrednosti ali kazalnikov. Svet spodbuja službe Komisije in ESZD, naj v vmesnem pregledu programskega načrtovanja NDICI – Globalna Evropa za izboljšajo uporabo kazalnikov.
12. Svet zlasti pozdravlja ugotovitev Računskega sodišča, da je treba še bolj osredotočiti programsko načrtovanje. V zvezi s tem se seznaja s priporočilom Računskega sodišča, naj se neobvezni elementi preložijo v fazo izvajanja, ter poziva službe Komisije in ESZD, naj se v okviru svojih pristojnosti v naslednjem programskem načrtovanju osredotočijo na obvezne elemente, hkrati pa ohranijo prožnost, ki je potrebna za večletno programsko načrtovanje.
13. Svet se zaveda, da je treba podrobneje dokumentirati metodologijo za dodeljevanje sredstev državam zunaj sosedstva in da so hkrati potrebne tudi lokalizirane kvalitativne ocene. Ugotavlja, da bi morala biti metodologija za naslednje programsko načrtovanje bolj standardizirana in celovita kot metodologija, ki se uporablja za instrument NDICI – Globalna Evropa. Svet poziva službe Komisije in ESZD k ohranjanju preglednosti in skladnosti, poleg tega pa naj spodbujajo učinkovito mobilizacijo in uporabo domačih virov ter upoštevajo absorpcijsko sposobnost partnerskih držav.
14. Svet pozdravlja priporočilo Računskega sodišča, da je treba pojasniti metodologijo, s katero se ocenjuje učinek podpore EU v partnerskih državah. V zvezi s tem poziva službe Komisije in ESZD, naj izboljšajo metodologijo, da bi bilo mogoče bolje prikazati rezultate in učinek podpore EU na razvoj na izbranih prednostnih področjih in/ali sektorjih sodelovanja. To bo pomembno za sedanji vmesni pregled instrumenta NDICI – Globalna Evropa, programske dokumente za naslednje programsko načrtovanje in strateško komuniciranje z razvojnimi partnerji.

15. Svet poudarja, da je treba nadgraditi pobude Ekipe Evropa in strategijo Global Gateway, da bi izboljšali prepoznavnost ukrepov EU in okrepili politični dialog s partnerskimi državami. Zato opozarja, da je ocenjevanje učinka ukrepov EU z zanesljivimi kazalniki bistveno za boljše obveščanje o dosežkih EU in za prikaz dodane vrednosti Ekipe Evropa.
-